

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2021/236

z dnia 21 grudnia 2020 r.

zmieniające standardy techniczne ustanowione w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2016/2251 w odniesieniu do terminu rozpoczęcia stosowania niektórych procedur zarządzania ryzykiem do celów wymiany zabezpieczenia

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 11 ust. 15,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2016/2251 ⁽²⁾ określono między innymi procedury zarządzania ryzykiem, w tym poziomy i rodzaj zabezpieczenia oraz uzgodnienia dotyczące wyodrębnienia, o których mowa w art. 11 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 i które kontrahenci finansowi muszą posiadać do celów wymiany zabezpieczenia w odniesieniu do swoich kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego. Rozporządzenie delegowane (UE) 2016/2251 wdraża międzynarodowe ramy dotyczące wymiany zabezpieczenia uzgodnione na szczeblu światowym przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego („komitet bazylejski”) i Międzynarodową Organizację Komisji Papierów Wartościowych („IOSCO”).
- (2) Wielu kontrahentów zawiera rozliczane fizycznie kontrakty na terminowe transakcje walutowe typu *forward* i rozliczane fizycznie kontrakty na walutowe transakcje swapowe w celu zabezpieczenia ryzyka związanego z ich ekspozycją na ryzyko walutowe. Biorąc pod uwagę szczególny profil ryzyka tych kontraktów oraz potrzebę międzynarodowej konwergencji regulacyjnej, należy ograniczyć obowiązkową wymianę zmiennego depozytu zabezpieczającego w przypadku tych kontraktów między kontrahentami o największym znaczeniu systemowym. W odniesieniu do tych kontraktów należy wprowadzić stałe zwolnienie w przypadku zawierania kontraktów z podmiotami niebędącymi instytucjami.
- (3) Rozporządzenie delegowane (UE) 2016/2251 przewiduje okres stopniowego wprowadzania wymogów w ciągu kilku lat, który odzwierciedla harmonogram wdrażania uzgodniony przez komitet bazylejski i IOSCO. Tego rodzaju okres stopniowego wprowadzania ma na celu zapewnienie międzynarodowej spójności, a tym samym zminimalizowanie możliwości arbitrażu regulacyjnego. Ma on również na celu ułatwienie proporcjonalnego i skutecznego wdrożenia odnośnych wymogów poprzez zapewnienie kontrahentom, w zależności od kategorii kontrahentów, rodzaju kontraktu oraz daty zawarcia lub odnowienia kontraktu, wystarczającej ilości czasu na dostosowanie swoich wewnętrznych systemów i procesów do tych wymogów. Ponadto okres stopniowego wprowadzania przewidziany w roz-

⁽¹⁾ Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/2251 z dnia 4 października 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących technik ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego (Dz.U. L 340 z 15.12.2016, s. 9).

porządzeniu delegowanym (UE) 2016/2251 uwzględnia zakres i poziom wdrażania wymogów dotyczących wymiany zabezpieczenia uzgodnionych przez komitet bazylejski i IOSCO w odniesieniu do innych jurysdykcji, co pozwoli uniknąć fragmentacji rynku i zapewni równe warunki działania na całym świecie kontrahentom mającym siedzibę w Unii. W szczególności rozporządzenie delegowane (UE) 2016/2251 przewiduje więcej czasu w przypadku niektórych produktów, które w innych jurysdykcjach nie podlegają równoważnym wymogom dotyczącym depozytu zabezpieczającego.

- (4) Komitet bazylejski i IOSCO zmieniły obecnie swój harmonogram wdrażania wymogów dotyczących wymiany zabezpieczenia w celu wsparcia sprawnego i uporządkowanego wdrożenia wymogów dotyczących depozytu zabezpieczającego na szczeblu międzynarodowym, w szczególności dlatego, że mniejsi kontrahenci nie byli w stanie dotrzymać pierwotnie wyznaczonego terminu. Ponadto nadal istnieją państwa trzecie, w których niektóre produkty nie podlegają równoważnym wymogom dotyczącym depozytu zabezpieczającego. Ta zmiana harmonogramu wdrażania uzgodnionego przez komitet bazylejski i IOSCO powinna zatem zostać odzwierciedlona w okresie stopniowego wprowadzania przewidzianym w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2016/2251.
- (5) Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych oraz Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (Europejskie Urzędy Nadzoru) monitorowały postępy poczynione przez kontrahentów we wdrażaniu wymogów dotyczących początkowego depozytu zabezpieczającego w odniesieniu do rozliczanych niecentralnie instrumentów pochodnych. Europejskie Urzędy Nadzoru mają świadomość, że w ostatnim etapie wprowadzania wymogi dotyczące początkowego depozytu zabezpieczającego po raz pierwszy będą miały zastosowanie do dużej liczby podmiotów. W celu wspierania sprawnego i uporządkowanego wdrażania wymogów dotyczących depozytu zabezpieczającego przez członków komitetu bazylejskiego i IOSCO oraz w celu uniknięcia fragmentacji rynku, termin wdrożenia wymogów dotyczących początkowego depozytu zabezpieczającego należy przedłużyć o kolejny rok w przypadku kontrahentów, których zagregowana średnia kwota referencyjna instrumentów pochodnych rozliczanych niecentralnie wynosi od 8 mld EUR do 50 mld EUR.
- (6) Europejskie Urzędy Nadzoru monitorowały również wpływ pandemii COVID-19 na rynki finansowe, w szczególności w odniesieniu do istotnych wyzwań, przed którymi w wyniku pandemii COVID-19 stoją kontrahenci, w tym w odniesieniu do zmiany miejsca pracy personelu i potrzeby skoncentrowania zasobów na zarządzaniu ryzykiem związanym z niestabilnością rynku wynikającą z pandemii. Ramy opracowane przez komitet bazylejski i IOSCO zostały również zmienione w celu uwzględnienia skutków pandemii COVID-19 oraz w celu odroczenia terminu wdrożenia wymogów dotyczących początkowego depozytu zabezpieczającego. Zmianę tę należy odzwierciedlić w harmonogramie wdrażania określonym w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2016/2251. Takie dalsze przedłużenie terminu wdrożenia wymogów dotyczących początkowego depozytu zabezpieczającego oznaczałoby, że kontrahenci, których zagregowana średnia kwota referencyjna instrumentów pochodnych rozliczanych niecentralnie przekracza 50 mld EUR, podlegaliby wymogom dotyczącym początkowego depozytu zabezpieczającego od dnia 1 września 2021 r., a kontrahenci, których zagregowana średnia kwota referencyjna instrumentów pochodnych rozliczanych niecentralnie przekracza 8 mld EUR, podlegaliby wymogom dotyczącym początkowego depozytu zabezpieczającego od dnia 1 września 2022 r.
- (7) W rozporządzeniu delegowanym (UE) 2016/2251 przewidziano odroczenie daty rozpoczęcia stosowania dwustronnych wymogów dotyczących depozytu zabezpieczającego w odniesieniu do rozliczanych niecentralnie kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawartych między kontrahentami należącymi do tej samej grupy i w przypadku gdy jeden kontrahent ma siedzibę w państwie trzecim, a drugi kontrahent ma siedzibę w Unii. Ta odroczone data rozpoczęcia stosowania była konieczna do zapewnienia, aby takie kontrakty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym nie podlegały dwustronnym wymogom dotyczącym depozytu zabezpieczającego przed przyjęciem aktu wykonawczego zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 648/2012. Pomimo podjęcia wysiłków w celu przeanalizowania, w przypadku których jurysdykcji państw trzecich takie akty wykonawcze mogą być uzasadnione, do tej pory przyjęto jedynie dwa takie akty wykonawcze zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do rozliczanych niecentralnie transakcji na instrumentach pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym. Należy zatem odroczyć stosowanie dwustronnych wymogów dotyczących depozytu zabezpieczającego w odniesieniu do rozliczanych niecentralnie kontraktów wewnątrzgrupowych dotyczących instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, aby uniknąć niezamierzonych negatywnych skutków gospodarczych, jakie wygaśnięcie tego zwolnienia miałyby dla firm unijnych.
- (8) W celu uniknięcia fragmentacji rynku i zapewnienia równych warunków działania kontrahentom mającym siedzibę w Unii należy również zapewnić międzynarodową konwergencję regulacyjną w odniesieniu do procedur zarządzania ryzykiem w stosunku do innych klas instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie podlegają równoważnym wymogom dotyczącym depozytu zabezpieczającego. W szczególności, biorąc pod uwagę fakt, że w niektórych jurysdykcjach opcje na akcje pojedynczych spółek lub opcje indeksowe nie podlegają równoważnym wymogom dotyczącym depozytu zabezpieczającego oraz że jest mało prawdo-

podobne, zwłaszcza w obecnym kontekście, że jurysdykcje te wkrótce przejdą w kierunku większej konwergencji regulacyjnej w odniesieniu do tych produktów, taki sposób traktowania tych produktów powinien być wprowadzany stopniowo. Ten dłuższy okres stopniowego wprowadzania powinien zapewnić czas na monitorowanie zmian regulacyjnych w innych jurysdykcjach oraz zapewnić wprowadzenie odpowiednich wymogów w Unii, aby ograniczyć ryzyko kredytowe kontrahenta związane z tego rodzaju kontraktami oraz uniknąć arbitrażu regulacyjnego.

- (9) Zjednoczone Królestwo w dniu 1 lutego 2020 r. stało się państwem trzecim, a prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w dniu 31 grudnia 2020 r. Wymóg wymiany zabezpieczenia określony w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego, nie uwzględnia ewentualności wystąpienia państwa członkowskiego z Unii. Wyzwania, przed którymi stoją strony kontraktu pochodnego będącego przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, dla których kontrahentem jest kontrahent mający siedzibę w Zjednoczonym Królestwie, są bezpośrednią konsekwencją wydarzenia, na które strony te nie mają wpływu i które może postawić je w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z innymi kontrahentami w Unii. W rozporządzeniu delegowanym (UE) 2016/2251 określono różne daty rozpoczęcia stosowania procedur wymiany zabezpieczenia w odniesieniu do rozliczanych niecentralnie kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym w zależności od kategorii kontrahentów będących stroną tych kontraktów. Kontrahenci nie są w stanie przewidzieć, jaki może być status kontrahenta mającego siedzibę w Zjednoczonym Królestwie lub w jakim stopniu kontrahent ten będzie w stanie nadal świadczyć określone usługi na rzecz kontrahentów mających siedzibę w Unii.
- (10) Aby zaradzić tej sytuacji, kontrahenci mogą zechcieć dokonać odnowienia swojego kontraktu poprzez zastąpienie kontrahenta mającego siedzibę w Zjednoczonym Królestwie kontrahentem mającym siedzibę w państwie członkowskim. Zanim rozporządzenie (UE) nr 648/2012 i rozporządzenie delegowane (UE) 2016/2251 zaczęły obowiązywać, kontrahenci będący stronami rozliczanych niecentralnie kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym nie byli zobowiązani do wymiany zabezpieczenia, w związku z czym dwustronne transakcje nie były zabezpieczane lub były zabezpieczane na zasadzie dobrowolności. Gdyby kontrahentów zobowiązano do wymiany zabezpieczenia w wyniku odnowienia ich kontraktów w reakcji na wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii, inni kontrahenci mogą nie być w stanie wyrazić zgody na takie odnowienie. W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania rynku oraz równych warunków działania między kontrahentami mającymi siedzibę w Unii kontrahenci powinni mieć możliwość zastąpienia kontrahentów mających siedzibę w Zjednoczonym Królestwie kontrahentami mającymi siedzibę w państwie członkowskim bez konieczności wymiany zabezpieczenia w odniesieniu do tych odnowionych kontraktów.
- (11) Ponadto kontrahenci powinni mieć wystarczająco dużo czasu na zastąpienie swoich kontrahentów mających siedzibę w Zjednoczonym Królestwie. Data, od której może zostać uruchomiony wymóg wymiany zabezpieczenia na potrzeby odnowienia tych kontraktów, powinna zatem zostać odroczone.
- (12) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie delegowane (UE) 2016/2251.
- (13) Podstawę niniejszego rozporządzenia stanowi projekt regulacyjnych standardów technicznych przedłożony Komisji przez Europejskie Urzędy Nadzoru.
- (14) Zmiany w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2016/2251 stanowią ograniczone dostosowania istniejących ram regulacyjnych zgodnie z rozwojem sytuacji na arenie międzynarodowej. Biorąc pod uwagę ograniczony zakres zmian i pilny charakter sprawy, przeprowadzenie przez Europejskie Urzędy Nadzoru otwartych konsultacji publicznych lub analiz potencjalnych związanych z nimi kosztów i korzyści byłoby nieproporcjonalne. Europejskie Urzędy Nadzoru zwróciły się jednak o opinię do Bankowej Grupy Interesariuszy powołanej zgodnie z art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010⁽³⁾, do Grupy Interesariuszy z Sektora Ubezpieczeń i Rease-

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

kuracji i Grupy Interesariuszy z Sektora Pracowniczych Programów Emerytalnych powołanych zgodnie z art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 (*) oraz do Grupy Interesariuszy z Sektora Giełd i Papierów Wartościowych powołanej zgodnie z art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 (†).

- (15) Konieczne jest jak najszybsze zapewnienie uczestnikom rynku pewności prawa, aby mogli oni odpowiednio przygotować się do spełnienia wymogów określonych w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012, na stosowanie których niniejsze rozporządzenie delegowane będzie miało wpływ, w szczególności w przypadku wymogów, w odniesieniu do których wkrótce upłynie obowiązujący obecnie termin. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem wejść w życie w trybie pilnym,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiana w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2016/2251

W rozporządzeniu delegowanym (UE) 2016/2251 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) dodaje się art. 31a w brzmieniu:

„Artykuł 31a

Sposób traktowania rozliczanych fizycznie terminowych transakcji walutowych typu *forward* i rozliczanych fizycznie walutowych transakcji swapowych

Na zasadzie odstępstwa od art. 2 ust. 2 kontrahenci mogą przewidzieć w swoich procedurach zarządzania ryzykiem, że zmienne depozyty zabezpieczające nie muszą być wnoszone ani pobierane w odniesieniu do rozliczanych fizycznie kontraktów na terminowe transakcje walutowe typu *forward* i rozliczanych fizycznie kontraktów na walutowe transakcje swapowe, w przypadku gdy jeden z kontrahentów nie jest instytucją zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (*) lub nie kwalifikowałby się jako taka instytucja, gdyby miał siedzibę w Unii.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).;

- 2) art. 35 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/2251 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 35

Przepisy przejściowe

Kontrahenci, o których mowa w art. 11 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, mogą nadal stosować procedury zarządzania ryzykiem, które wdrożyli na dzień 18 lutego 2021 r. w odniesieniu do rozliczanych niecentralnie kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawartych lub odnowionych między dniem 16 sierpnia 2012 r. a odpowiednimi datami rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia.

(†) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

Kontrahenci, o których mowa w art. 11 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, mogą również nadal stosować procedury zarządzania ryzykiem, które wdrożyli na dzień 18 lutego 2021 r. w odniesieniu do rozliczanych niecentralnie kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które spełniają wszystkie poniższe warunki:

- a) rozliczane niecentralnie kontrakty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawarto lub odnowiono albo przed odpowiednimi datami rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, jak określono w art. 36, 37 i 38 niniejszego rozporządzenia, albo przed dniem 18 lutego 2021 r., w zależności od tego, która z tych dat przypada wcześniej;
 - b) rozliczane niecentralnie kontrakty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym odnowiono wyłącznie w celu zastąpienia kontrahenta mającego siedzibę w Zjednoczonym Królestwie kontrahentem mającym siedzibę w państwie członkowskim;
 - c) rozliczane niecentralnie kontrakty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zostały odnowione między dniem 1 stycznia 2021 r. a – w zależności od tego, która z tych dat przypada później –
 - (i) odpowiednią datą rozpoczęcia stosowania określoną w art. 36, 37 i 38 niniejszego rozporządzenia; lub
 - (ii) dniem 1 stycznia 2022 r.”;
- 3) w art. 36 wprowadza się następujące zmiany:
- a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:
 - (i) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) od dnia 1 września 2021 r., w przypadku gdy obaj kontrahenci posiadają – lub należą do grup, z których każda posiada – zagregowaną średnią kwotę referencyjną instrumentów pochodnych rozliczanych niecentralnie przekraczającą 50 mld EUR;”;
 - (ii) dodaje się literę w brzmieniu:

„f) od dnia 1 września 2022 r., w przypadku gdy obaj kontrahenci posiadają – lub należą do grup, z których każda posiada – zagregowaną średnią kwotę referencyjną instrumentów pochodnych rozliczanych niecentralnie przekraczającą 8 mld EUR”;
 - b) ust. 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) od dnia 30 czerwca 2022 r., jeżeli w odniesieniu do danego państwa trzeciego nie wydano decyzji w sprawie równoważności zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 do celów art. 11 ust. 3 tego rozporządzenia;”;
- 4) art. 37 ust. 3 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) od dnia 30 czerwca 2022 r., jeżeli w odniesieniu do danego państwa trzeciego nie wydano decyzji w sprawie równoważności zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 do celów art. 11 ust. 3 tego rozporządzenia;”;
- 5) art. 38 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na zasadzie odstępstwa od art. 36 ust. 1 i art. 37 w odniesieniu do wszystkich rozliczanych niecentralnie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które są opcjami na akcje pojedynczych spółek lub opcjami indeksowymi, artykuły, o których mowa w art. 36 ust. 1 i art. 37, stosuje się od dnia 4 stycznia 2024 r.”.

Artykuł 2

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 21 grudnia 2020 r.

W imieniu Komisji
Ursula VON DER LEYEN
Przewodnicząca